

Dr. Balassa Ármin temetése.

(A Szeged tudósítójától.) Vasárnap helyezték örök nyugalomra dr. Balassa Ármint. A nagy részvét, amely halála fölött a város batárain messze túl is megnyilvánult, igazolja a szegediek biztos hitét az elhunyt egyéniségének kiválóságáról. Sokoldalú, fölényes, kiművelt szellem volt az övé, ha érvényesülésében nem jutott is arra a polcra, amely megillette volna. Azt az imponáló nagy értelmet, amelynek magának is csak az ész imponált, azt a robusztus tehetséget, amely a talentumot mindenek fölött becsülte, mi szegediek valóban nem értékeljük túl, ha most elhunyt után fájdalmas szívből magasztaljuk. Sokan voltak rajongó magasztalói, míg élt, de viszont voltak ellenségei is. Ez bizonyítja éppen, hogy a maga határozott egyéniségében mennyire egész ember volt. Hogy megvált fölünk egy nagy munkában, küzdelmekben, eredményekben gazdag élet után, tisztelettel, nagy veszteség fölött érzett fájdalommal hajol meg minden szegedi ember az emléke előtt. A vasárnapi temetésen sokan gyűltek össze a zsidó templom udvarán, hogy Balassa Ármint, a legjelesebb magyar ügyvédek egyikének, a kitűnő publicistának, írónak a végső tisztességet megadják. Gyászbeszédek méltatták érdemeit, forró részvétkönyvek igaz emberségét.

Három óra. A levegő ködös, szomorú, mintha november osont volna a földre. A zsidó templom körül fekete fogatok, feketeruhás, szomorú arcú emberek, vörösré sirt szemű asszonyok: rokonok, barátok, ismerősök százai. És a templom előtt, a fekete ispellet leborított koporsó. Dr. Balassa Ármin koporsója...

A járókelők, az utca vasárnapi ráérős közönsége, némává döbben a nagy koporsó előtt. — Balassa Ármint temetik.

A koporsó mellől, a szomorú csendességbe, asszonyok zokogása csuklik fel.

A gyászolók, a siratók fekete gyűrűje összestűrődik a koporsó körül. Ott volt dr. Szalay József kerületi főkapitány, dr. Somogyi Szilveszter polgármester, dr. Bottka Sándor rendőrfőtanácsos, dr. Tóth Imre, a Katolikus Kör elnöke, dr. Széll Gyula vezetésével az ügyvédi kamara, dr. Prelog József, a városi főgimnázium igazgatója, Sz. Szigethy Vilmos a szegedi újságírók élén és még nagyon sokan a város társadalmának minden rétegéből.

A ködös levegő szomorúan rezdül meg a fölzengő gyászdaloktól.

Azán dr. Löw Immanuel beszélt. Szavai szeliden, simogatón szálltak el a halott fölött és vigasztalást próbáltak belopni a könnyezők vigasztalhatatlan szívébe. Ezeket mondta:

A főrabbi beszéde.

Hét áldásban részesítették a pátriárkák utódait. Hét áldás kísérte a te pályádat is, elköltözött testvérünk.

I. Az áldások elseje: a szülői szeretet, amely a sok közül egyetlennek megmaradt elsőszülöttel magához ölelte és pályád emelkedésével szülői büszkeséggé vált. És véle a családi boldogság, amely otthonodat megtöltötte s melengetett akkor is, ha a közélet harcát nem kimélte a bántó támadás.

II. Az áldások második: Kivételes tehetséged, szorgalmad, munkabírád, olvasottakra, végzetekre, tények keltjeire visszaemlékező készséged, sokoldalú ismereteid, széleskörű olvasottságod meglepő kincse. Ami a világ mesterműveiből meghonosult nyelvünkön, díszté a honi írásokkal együtt gazdag könyvespolcodat és dus kincstű lelket.

III. Az áldások harmadika: alakító, író tehetséged, bőséges képzelő erő, finomult irodalmi érzéked, műveid ragyogó emberábrázolása, népies elevensége, eleven színeződése, a népnyelv friss vadhajításai, el nem nyúlt, őseréjű szólásai. Több négy évtizedénél, hogy első műved színre került s tavaly hallottad szülőhelyeden újra, jubiláló ünnepeken, a Parasztszivek cselekvő párbeszédeit.

IV. Az áldások negyedik: a közélet megértése. Volt idő, mikor számottevő tényező voltál közéletünkben, utmutatónk a közéleti tisztességben. Hírlapíró tollad is a közélet szolgálatába szegődött, másfél évtizedes izgalmas szerkesztői vesződésekben áldozva szellemi munkásságot, anyagi erőt.

V. Az ötödik áldás: hivatottságod hivatásodra.

Nem foglalkozásod, kenyéradód volt néked, hanem előkelő, nemes, uri hivatásod az ügyvédség. Az igazság ájtatos tisztelére építetted az igazság oltárát. Az igazság keresésének hatékony tényezője voltál önnön megbízóiddal s a vádoló hatalommal szemben.

És volt egy hatalmas védőműved, amely előtt a hatalom tárgyalás nélkül meghátrált s amelyet mély megindulással méltányolt, akiért tagoló elemzéssel és vádoló éllel sikra szállottál. Méltán nevezett ma kamarád a kar díszének és büszkeségének!

VI. Az áldások hatodika: szónoki őstalentumod. Széles elméleti alapon, tárgyilagos ismeretkörön köszörültél ítélőképességedet és az elfogulatlan mérlegelés biztonságával igazi kerek, tagolt szónoklatba abrondoztad be tárgyaidat. Előadásodnak varázsa, vitatkozásod éle országos színtereken is feltűnést keltett, kiemelt a legelőbbkelő versenytársak sorából is.

VII. És az áldások utolsója: lágy, fogékony kedélyed, dalban megnyilatkozó lelked, a művészet feledtél, gyönyörű játékának élvezete, elmés élceken szórakozó szellemed, önértékedet érző, önbizalmas, boldogító tudatod. Nem mosolyogtál a hírnéven: jólesett a közelismerés, amelyen felismerted, hogy egyéniséged mély barázdát szántott városodnak, hitfeleidnek talaján.

Idehoztunk, hitfeleid, hogy hitünk hű fiát a szentély előtt bucsúztassuk, hogy halandó voltodból hazatérő lelketet itt kísérjük buzgó imádsággal. Amen.

Dr. Széll Gyula bucsúztatója.

Dr. Széll Gyula bucsúztatta ezután el a szegedi ügyvédi kamara nevében dr. Balassa Ármint.

Az ügyvédre beszélt, az emberek igazságának, jogának hű védelmezőjéről, aki hivatásszerű kötelességet látott mesterségében és ügyvédtársai előtt sokáig emlékeztetés maradt az az állandóan hangoztatott álláspontja, amely szerint a védőügyvéd működésére csak bénítólag hathat a védelem megfizetése. A jogok védelme legyen hivatás, kötelesség, nem pedig anyagi hasznot hajtó mesterség. Dr. Balassa Ármin kiváló ügyvéd, kiváló jogász és kiváló kriminálista volt.

„A Habsburgok büntetőjogi védelme megszűnt.”

(A Szeged tudósítójától.) A szegedi törvényszék Wild-tanácsa hétfőn délelőtt igen érdekes és jogász körökben méltán feltűnést keltett bűnügy főtárgyalását tartotta meg. Kardos István — Kardos Noé nemzetgyűlési képviselő fia — volt a vádlott, aki 1922 április 2-án éjjel a baftonyai kaszinóban egy nagyobb társasággal kártyázott. Ez alkalommal egy újság rendkívüli kiadását hozták be a kaszinóba, amely jelentette, hogy IV. Károly Madeiran április elsején meghalt. Kardos István ekkor fölugrott a asztaltól és hangosan kiáltotta:

— Éljen! Éljen! Megdöglött a király!

Ezért az kijelentésért az ügyészség a királyi ház tagja ellen elkövetett sértés vétsége miatt vádat emelt és ebben az ügyben tartotta meg a főtárgyalást a szegedi törvényszék Wild-tanácsa.

A személyi adatok fölvételekor kiténik, hogy Kardos István 25 éves, gazdasági gyakornok, egyszer volt büntetve — ablakbetörésért. Az elnök ezután ismerteti a vádat, majd Kardos kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, a sértés elkövetésekor olyan ittas állapotban volt, hogy nem tudta, mit cselekszik. Fölmentést kér.

Ezután Kucsok Dénes hadnagyot hallgatják ki, aki jelen volt az emlékeztetés éjszakán a kaszinóban. Részletesen elmondja a történeteket, kijelenti, hogy a vádlott ittas volt, de azért kártyázott — és nyert. Amikor a rendkívüli kiadás megérkezett és Kardos megtette a sértő kifejezést, hangos szóváltás keletkezett közöttük, amelyet köcsönös provokálás követett. Ugy tudja, hogy a kaszinó tagjai meg is verték az ittas Kardost.

Dr. Márton József védő megkérdézi ezután, hogy mit kártyáztak?

— Huszonegyest! — mondja a tanu.

Szilágyi József őrmester tesz ezután terhelő vallomást, majd a következő tanu Gyarak

Halála súlyos és nehezen pótolható veszteséget jelent a szegedi jogásztársadalomban.

Juhász Gyula beszéde.

A Dugonics-Társaság nevében Juhász Gyula font emlékoszort a halott tagtárs koporsója köré.

— Pósa Lajos és Dankó Pista társa, a Parasztszivek költője, a Dugonics-Társaság nevében, amelynek családi és baráti meghittségébe vontál a mai közélet tövisei elől, fogadd meghatott szívünk bucsúját, vezérünk, atyai barátunk, Balassa Ármin! És fogadd utolsó üdvözlését az Otthon-nak és a Magyarországi Újságírók Egyesületének, amelynek díszé voltál. Fáradt testedet átadjuk az áldott szegedi rögnök, amelynek rajongó szerelmesévé szegődöttél életedben, de bucsunk fájdalmát enyhíti az a felemelő tudat, hogy nem egészen távozol, mert szellemed tiszta heve és fénye, amely a Dugonics Andrásk és Tömörkények szellemével rokon, itt marad melegíteni a magyar téiben és világitani a magyar éjszakában!

— Te a legmagyarabb és legnemzetibb irodalmi műfaj, a népszínmű érdemes és sikeres munkálója voltál, aki az ország első színpadán is diadallal hirdetted a népies igét és mi, bajtársaid és kartársaid a tollban és betűben, megígérjük itt, a bucsuzónál, hogy a te rajongó és tiszta magyar lelked eszményeit tovább fogjuk ajnározni. A te kedves költő szavaival engedünk végső utadra, a magyar föld ölébe: A lélek él, találkozunk!

A Szegedi Újságírók Egyesülete nevében Wenner Sándor, a Szegedi Friss Újság szerkesztője mondott bucsúztató beszédet Balassa Ármin koporsója fölött. A szegedi újságírók nesztorukat és egyesületük díszelnökét veszítették el benne.

Ezután feltették a fekete koporsót a halálhajóra, amely lassan, szomorúan indult el az utolsó stáció — a temető felé. A halálhajó után lehajtott fejjel, könnyes szemmel mentek az élők.

Kinn a temetőben, a frissen ásott sírnál Klenovics György, a szegedi színház művésze tartott meghatott hangú beszédet. A magyar színészek emlékező szeretetét tolmácsolta a magyar színészet elhunyt, odaadó barátjának.

Azután megcsendültek a kapák, a fagyos göröngyök hűhögve hullottak a mélybe.

Dr. Balassa Ármin nincsen többé.

Sándor. Ugy látta, hogy ittas volt a vádlott, de azért kártyázott. Makkot is játszottak. Majd kijelenti, hogy a vádlott már a román meg szállás alatt sem viselkedett úgy, ahogy egy magyar emberhez illik.

Lackó Lajos, a kaszinó főpincérje is jelen volt az esetenél. Azt vallja, hogy Kardos nem tudta, hogy mit csinál.

A bíróság ezután kihallgatja Kertész Béla, Maurer Ferenc, Juracek Istvánné tanukat, akik lényegtelen vallomásokat tesznek.

Dr. Kalmár Szilveszter ügyész ezután különböző aktákat terjeszt a bíróság elé, amelyek a vádlott előéletére vonatkoznak. Kéri az iratok felolvasását.

A bíróság hosszas tanácskozás után mellőzi az iratok felolvasását, mivel a váddal ezek nem hozhatók kapcsolatba. Dr. Kalmár Szilveszter ügyész tartotta meg ezután nagy koncepciójú vádbeszédét.

— Az utolsó éveknek — mondotta — egyetlen olyan szánalomra méltó embere sincs, mint amilyen IV. Károly apostoli király volt, aki egész életében az igazságért és a békéért szállt síkra. Igaz ember volt egész uralkodása alatt, mégis száműzték őt Madeira-szigetére és amikor száműzött és elhagyottan meghalt magányosan, akkor egy kaszinóban ennek a halálnak örül valaki és nemcsak örül, hanem olyan kifejezéseket használ, amelyeket én erről a helyről meg nem ismételhetek.

Ezután fölemlíti, hogy a vádlott nem volt olyan ittas, hogy ne tudta volna, mit cselekszik. Majd így folytatja beszédét:

— Amikor a vádlott a sértő kifejezést megtette, IV. Károly már meghalt, de a kitétel meggyalázó a halottra is. Ezért emeltem ellene vádat. Kérem, hogy a bíróság ítéleténél vegye figyelembe a sértés durvaságát.

— Az 1921. évi 47. t.-c. megfosztja ugyan a Habsburgokat a tróntól, de IV. Károly meg-